



គ្មែមជោរិយលេខា ចិសកុត្ត



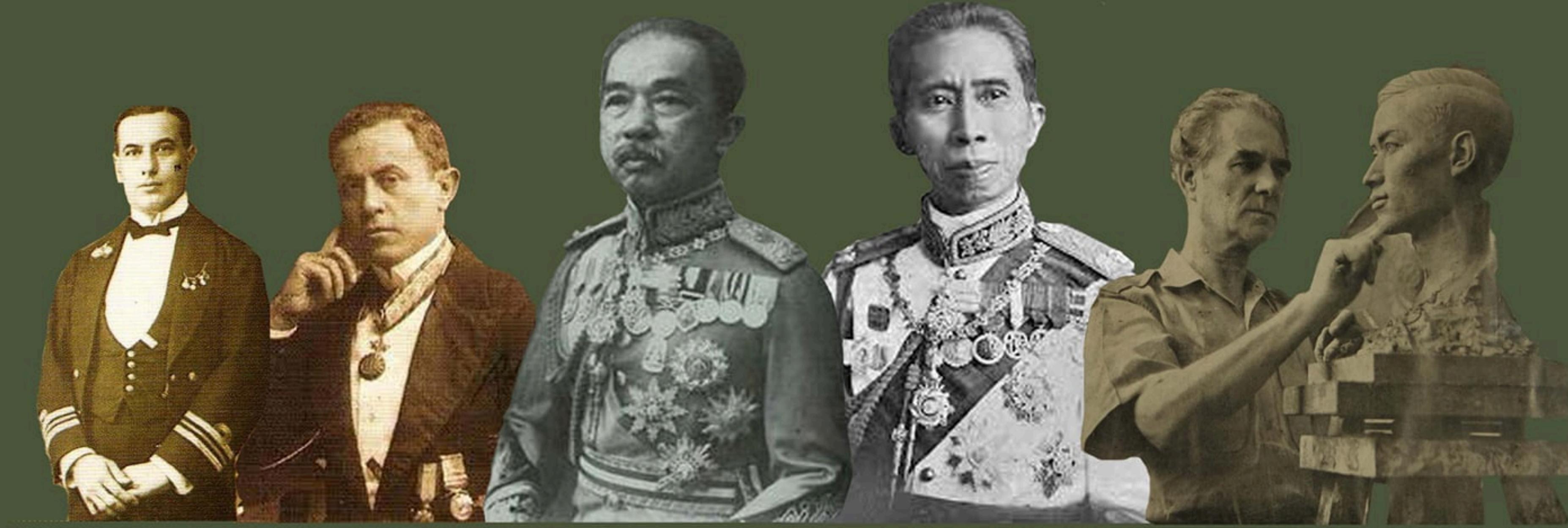
ภาพเหมือนศิลปิน

ศิลปิน	หม่อมเจ้าพิไยเลขา ดิศกุล
เทคนิค	สีน้ำมัน
ขนาด	86.5 x 43 cm.
ปีที่สร้าง	2476

ประสูติเมื่อวันอาทิตย์ที่ 8 สิงหาคม 2440
เป็นพระรัдаในสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
กรมพระยาดำรงราชานุภาพ
กับหม่อมเจื้อย ดิศกุล ณ วชุรยา

เริ่มสนพระทัยในงานศิลปะตั้งแต่
ยังทรงพระเยาว์ โดยกอดพระเนตร
ภาพจิตรกรรมเล่าเรื่อง “อีเหนา”
ที่พระที่นั่งจักรีมหาราชสาท
ในพระบรมมหาราชวัง
จากนั้นทรงเขียนตามและเห็นว่าสนุก
จึงโปรดการเขียนภาพนับแต่นั้นมา

เมื่อทรงพระชันษาขึ้นทรงดัดแปลง
ที่ประทับชั้นล่าง คือ “ตำหนักเลขา”
ให้เป็นสตูดิโอที่ทรงใช้ฝึกฝน
การทรงงานด้านจิตรกรรม



หม่อมเจ้าพิไโลยเลขาได้รับการสนับสนุนให้เรียนศิลปะจากสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ และทรงเรียนรู้งานจิตกรรมแบบตะวันตก จากสถาปนิกและจิตกรชาวอิตาเลียนที่เข้ามารับราชการในราชสำนักสยาม
สมัยรัชกาลที่ 6 อาทิ แอร์โกลี เมนเฟรดี (Ercole Manfredi)
คาร์โล ริกอลี (Carlo Rigoli) และเอมิลิโอ ฟอร์โน (Emilio Forno)

กรมพระยานริศราনุวัติวงศ์

หม่อมเจ้าพิไโลยเลขาทรงได้รับคำแนะนำ และแลกเปลี่ยนความคิดในการสร้างสรรค์ งานศิลปะ จากปราชญ์คนสำคัญของยุค คือ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าฯ กรมพระยานริศราনุวัติวงศ์ นายช่างใหญ่ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ สมเด็จฯ ของท่านหญิง ซึ่งเป็นผู้ที่ทรงสนับสนุนในการเขียนภาพ ดังที่ปรากฏให้เห็นในจดหมายโต้ตอบ ระหว่างเจ้านายทั้ง 2 พระองค์

ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี

ปราชญ์คนสำคัญอีกคนหนึ่งที่ให้คำปรึกษา และแนะนำแนวทางในการทรงงานจิตกรรม ให้แก่พระองค์ คือ ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี โดยศาสตราจารย์ศิลป์ได้เขียนจดหมายตอบ ข้อสงสัยของท่านหญิงในเรื่องของการเขียนภาพ พร้อมทั้งเขียนภาพร่างประกอบคำแนะนำ เรื่องแนวทางในการเขียนภาพ เช่น รายละเอียด บุคคลและอวัยวะภายนอกตามหลักการวิภาวดี และทฤษฎีเรื่องแสง - เงา เป็นต้น



พระพุทธรูปนาคปรกมารวิชัย (ใจยา)

ศิลปิน หม่อมเจ้าพิโลยเลขา ดิศกุล
เทคนิค สีน้ำ
ขนาด 40.5 x 30 cm.

ภาพเขียนของท่านหญิงแบงคอก
ได้เป็น 4 ประเภทหลักๆ ได้แก่
ภาพสถาปัตยกรรมและพระพุทธรูป^๑
เพื่อการศึกษา ภาพหุบเนิน (Still life)
ภาพทิวทัศน์ (Landscape)
ภาพบุคคลหรือสัตว์ (Portrait)



หุ่นบี๋ง (พระโพธิสัตว์อวโลกิตะสว)

ศิลปิน หม่อมเจ้าพิไโลylexa ดิศกุล
เทคนิค สีน้ำมันแผ่นไม้
ขนาด 57 x 37 cm.

หม่อมเจ้าพิไโลylexaได้เขียนภาพ
ประเติมกรรมพระโพธิสัตว์ สมัยศรีวิชัย
พบที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี แม้จะชำรุด
เหลือเพียงครึ่งองค์ แต่ก็ได้รับการยกย่อง
ว่าเป็นโบราณวัตถุที่งามที่สุดชิ้นหนึ่ง
ในประเทศไทย



พระอุโบสถวัดโพธี
สีน้ำบนกระดาษ 35.5 x 20 cm.



หุ่นนิ่ง (ดอกไม้ในแจกัน)
สีน้ำมันบนผ้าใบ 86.5 x 43 cm.

ทรงได้รับเชิญเป็นคณะกรรมการจัดการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ และคณะกรรมการตัดสินการจัดการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 (พ.ศ. 2492 - 2493) และทรงส่งผลงานเข้าร่วมในการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติอย่างต่อเนื่อง (พ.ศ. 2492 - 2499)

หม่อมเจ้าพิโลยและทรงส่งผลงานเข้าร่วมเป็นครั้งสุดท้ายในการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ 9 (พ.ศ. 2501) ซึ่งเป็นปีที่พระองค์ทรงมีพลานามัยไม่แข็งแรงนัก และนับตั้งแต่ปีดังกล่าวเป็นต้นมา ทรงหยุดทรงงานด้วยข้อจำกัดของพระชนมายุและพระพลานามัย